

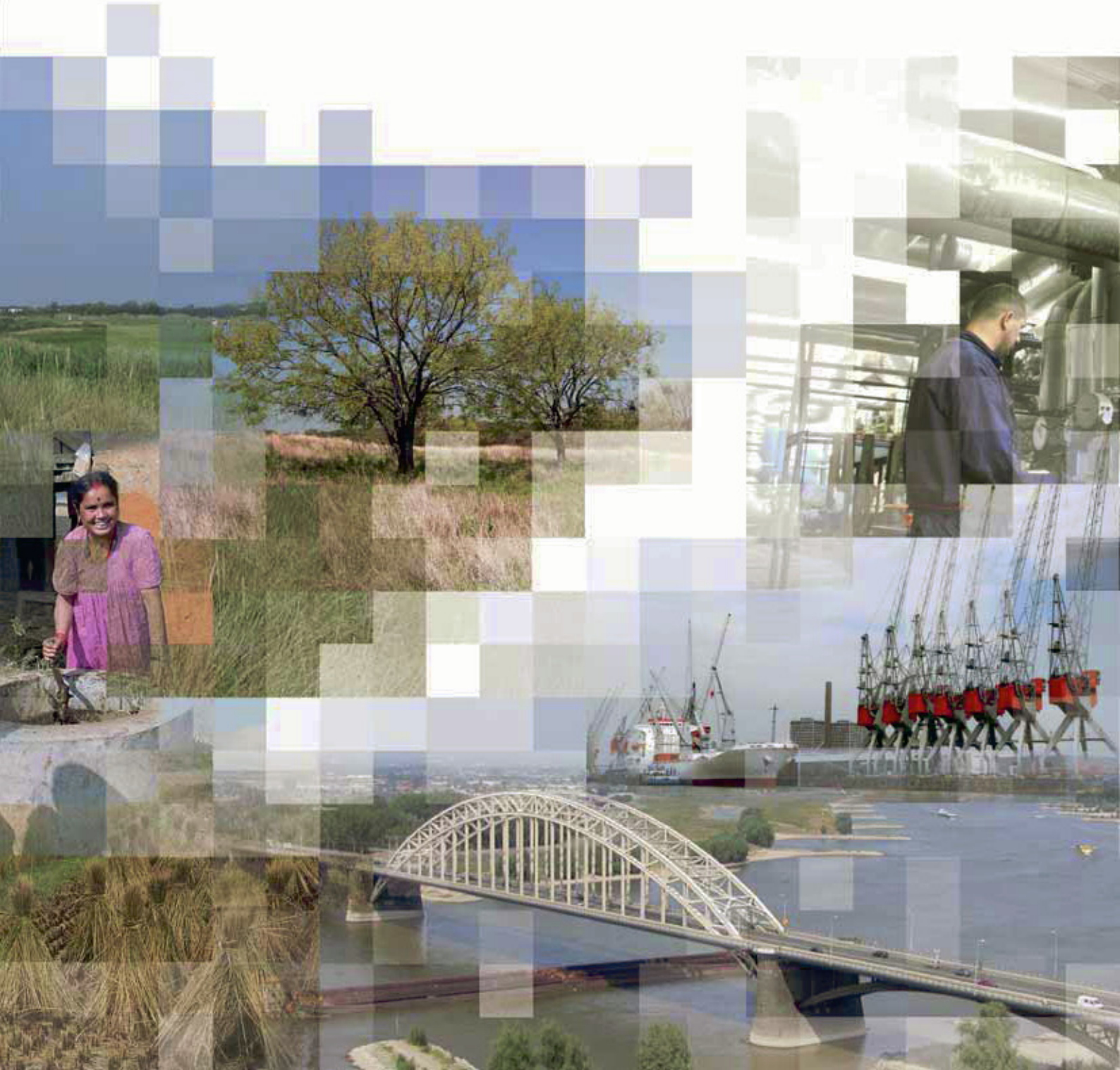

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Herinrichting Uiterwaarden Nederrijn, gemeente Rhenen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

29 oktober 2013 / rapportnummer 2841-20

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Voor de uiterwaarden bij de stad Rhenen is een plan gemaakt waarin recreatie & toerisme, landschap en natuur een plaats krijgen. Voor de besluitvorming over het nieuwe bestemmingsplan waarvoor de gemeenteraad van Rhenen bevoegd gezag is, is een Passende beoordeling en een MER opgesteld. Het grootste deel van het gebied krijgt de bestemming natuur. Nieuwe activiteiten die in het plan worden opgenomen zijn een parkeerplaats, de mogelijkheid voor een ijsbaan en meer aanlegplaatsen in de passantenhaven. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie is van oordeel dat het MER inclusief de achtergrondrapporten de essentiële informatie bevatten om een besluit te kunnen nemen over het voorkeursalternatief verwerkt in het ontwerp-bestemmingsplan waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen. Het MER geeft op hoofdlijnen weer welke nieuwe ingrepen verwacht worden; de achtergrondrapporten bij het MER en het ontwerp-bestemmingsplan zijn nodig om een goed begrip te krijgen van de activiteiten en de te verwachten effecten.

Voor het alternatief 2009 waarin een nevengeul en een wandel- en fietspad in de Palmerswaard is opgenomen is de essentiële milieu-informatie niet aanwezig. Er ontbreekt daarvoor inzicht in het te ontgraven gebied en de gevolgen op met name rivierkundige aspecten en natuur. Aangezien dit alternatief (mede vanwege financiële redenen) niet gekozen wordt vindt de Commissie dit geen essentiële tekortkoming voor de besluitvorming.

In hoofdstuk 2 geeft de Commissie aandachtspunten voor het vervolgtraject.

2. Aandachtspunten voor de besluitvorming en het vervolgtraject

De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

2.1 Effecten parkeerterrein onderschat

De effecten van het parkeren in de uiterwaarden worden volgens de Commissie in het MER onderschat. De aanleg van een parkeerplaats geeft een aantasting van de historische locatie van de Koningtuin en van de landschappelijk markante en historische gave overgang van de

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

verdichte stuwwal naar de open uiterwaarden. In de effectbeschrijving in het MER wordt dit als een beperkt negatief effect beoordeeld. Volgens de Commissie is hier sprake van een duidelijk negatief effect.

De gemeente heeft tijdens het locatiebezoek van de Commissie aangegeven dat naar alternatieve locaties is gekeken, maar dat ruimte voor parkeren in de omgeving ontbreekt.

- De Commissie adviseert voor de besluitvorming toe te lichten dat alternatieve locaties in de omgeving voor parkeren ontbreken en daarbij te betrekken dat parkeren in de Uiterwaarden duidelijke negatieve effecten geeft voor de cultuurhistorie.

2.2 Natuur en evenementen

Bij de voorspelling van effecten in het MER en de Passende beoordeling is aangenomen dat, door het treffen van mitigerende maatregelen bij gebruik van het evenemententerrein en gebruik van de ijsbaan, in de uiterwaarden geen verstoring op een afstand groter dan 200 meter zal plaatsvinden. Bij elk evenement zal de gemeente moeten beoordelen of hieraan wordt voldaan of dat aanvullende mitigerende maatregelen of gebruiksbeperkingen noodzakelijk zijn.

- De Commissie adviseert om hier in het evaluatieprogramma aandacht aan te besteden.

2.3 Ecologische verbindingszone en stroomlijnprogramma

In de Passende beoordeling staat aangegeven de verbindingzone door de Uiterwaarden verbeterd zal worden voor diverse diersoorten door de aanleg van verschillende bosschages. Aan de andere kant wil Rijkswaterstaat met het stroomlijnprogramma een aantal bosschages en hagen rooien voor de hoogwaterveiligheid. Het is niet duidelijk of het aantal, de omvang en de locaties van bosschages en hagen van de verbindingzone verenigbaar zijn met de doelstellingen van het Stroomlijnprogramma.

- De Commissie adviseert voor de besluitvorming in beeld te brengen welke bestaande bosschages kunnen worden behouden zonder nadelige effecten op de waterstand bij maatgevende hoogwater en de aanleg van de ecologische verbindingzone af te stemmen op het stroomlijnprogramma.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders gemeente Rhenen

Bevoegd gezag: gemeenteraad gemeente Rhenen

Besluit: vaststellen van bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D10, D16.1 en Passende beoordeling

Activiteit: Voor de uiterwaarden bij de stad Rhenen is een plan gemaakt waarin recreatie & toerisme, landschap en natuur een plaats krijgen.

Bijzonderheden: De Commissie is van oordeel dat het MER inclusief de achtergrondrapporten de essentiële informatie bevatten om een besluit te kunnen nemen over het voorkeursalternatief. Voor het alternatief 2009 waarin een nevengeul en een wandel- en fietspad in de Palmerswaard is opgenomen is de essentiële milieu-informatie niet aanwezig. Er ontbreekt daarvoor inzicht in het te ontgraven gebied en de gevolgen op met name rivierkundige aspecten en natuur. Aangezien dit alternatief (mede vanwege financiële redenen) niet gekozen wordt vindt de Commissie dit geen essentiële tekortkoming voor de besluitvorming. De Commissie adviseert voor de besluitvorming toe te lichten dat alternatieve locaties in de omgeving voor parkeren ontbreken en daarbij te betrekken dat parkeren in de Uiterwaarden duidelijke negatieve effecten geeft voor de cultuurhistorie.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER: 11 september 2013

ter inzage legging MER: 12 september 2013 tot en met 23 oktober 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 11 september 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 29 oktober 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

drs. B.F.M. Beerlage (werkgroepsecretaris)

dr. W.B.M. ten Brinke

drs. M.A. Kooiman

dr. R.S.E.W. Leuven

drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoor-

deelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Uiterwaarden bij de Stad Rhenen Milieueffectrapportage, Grontmij Nederland B.V., 23 augustus 2013;
- Bestemmingsplan Uiterwaarden bij de stad Rhenen, Ontwerp, Grontmij Nederland B.V., 28 augustus 2013;
- Groenplan en Rivierkundige compensatie Uiterwaarden bij de stad Rhenen, Stroming Rivierkundig advies, 3 juli 2013;
- EHS-Saldotoets & Toetsing Natura 2000 Uiterwaarden Rhenen, gemeente Rhenen, provincie Utrecht, 7 december 2012;
- Actualisatie verkennend natuuronderzoek Uiterwaarden Rijn, Rhenen, Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur, Grontmij Nederland B.V, 5 april 2013;
- Toetsing inrichtingsplan uiterwaarden Rhenen, De Groene Ruimte BV, 15 december 2011;
- Palmerswaard, inventarisatie van Flora en Fauna in 2010, KNNV afdeling Wageningen e.o., 2011;
- Parkeerplaats Paardenmarkt Rhenen, Toets Natuurbeschermingswet, Grontmij Nederland B.V, 23 juli 2013;
- Passende beoordeling Bestemmingsplan Uiterwaarden bij de stad Rhenen, Toetsing aan de Natuurbeschermingswet, Grontmij Nederland B.V, 26 augustus 2013;
- Archeologisch onderzoek Uiterwaarden bij de stad Rhenen, Bureauonderzoek, Grontmij Archeologische Rapporten 1325, Grontmij Nederland B.V, 15 juli 2013;
- Plangebied Paardenmarkt te Rhenen, Programma van Eisen ten behoeve van een archeologisch Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven in de uiterwaarden nabij de stadskern van Rhenen, Grontmij, 31 juli 2013;
- Verkennend waterbodemonderzoek Uiterwaarden te Rhenen, Grontmij Nederland B.V, 9 augustus 2013.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Herinrichting Uiterwaarden Nederrijn, gemeente Rhenen

ISBN: 978-90-421-3870-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

